

PROGRAM TÜRLERİ-İ

Program Türlerine İlişkin Yapılan Sınıflandırmalar

- Eisner (1985):** 🖐️ Açık program (explicit curriculum),
🖐️ Dolaylı program (implicit curriculum),
🖐️ Örtük program (hidden curriculum),
🖐️ İhmal edilen program (null curriculum).
- Posner (2004):** 🖐️ Resmî program (the official program),
🖐️ Uygulamadaki program (the operational program),
🖐️ Örtük program (the hidden curriculum),
🖐️ İhmal edilen program (the null curriculum),
🖐️ Ekstra program (the extra curriculum).
- Crawford (2011):** 🖐️ Yazılı program (curriculum),
🖐️ Öğretilen program (instruction),
🖐️ Test edilen program (state assesment).
- English (1982):** 🖐️ Resmî program (formal curriculum),
🖐️ Resmî olmayan program (informal curriculum),
🖐️ Örtük program (hidden curriculum).
- Glatthorn (2000):** 🖐️ Önerilen program (the recommended curriculum),
🖐️ Yazılı program (the written curriculum),
🖐️ Öğretilen program (the taught curriculum),
🖐️ Desteklenen program (the supported curriculum),
🖐️ Test edilen program (the tested curriculum),
🖐️ Öğrenilen program (the learned curriculum),
🖐️ Örtük program (the hidden curriculum).
- Sönmez ve Alacapınar (2015):** 🖐️ Resmî yetişek,
🖐️ Örtük yetişek,
🖐️ Karşıt yetişek,
🖐️ Ek yetişek.

PROGRAM TÜRLERİ-2

Resmi Program

👉 Resmî metinlerde açıkça belirtilen biçimde geliştirilen; hedefleri, konuları ve işleniş sırasını; kullanılacak araç gereçleri ve değerlendirmeyi içeren bir programdır.

👉 Ders planı hazırlama konusunda öğretmene temel oluşturur.

👉 En temel özelliği, belli bir kapsamının ve düzeninin olmasıdır.

👉 Sönmez ve Alacapınar'a (2015: 51) göre bu tür programın en geçerli olanı devlet tarafından hazırlanıp eğitim bakanlığınca yürütülendir.

👉 Hukuki bir nitelik de taşır.

👉 Ülkemizde MEB tarafından tüm eğitim basamakları için geliştirilen programlar resmi programa örnektir.

Uygulamadaki Program

👉 **Ellis** (2015), uygulanması planlanan eğitim programının uzmanlar tarafından önerildiğini ve programın uygulanması sırasında asıl kararı öğretmenin verdiğini ifade etmektedir.

👉 Bu program uygulanan, dolaylı, işevuruk, gerçekleşen ya da öğretilen program olarak da adlandırılmaktadır.

👉 Resmî programın uygulanışında ortaya çıkan ve öğretmen tarafından gerçekten uygulanan bir programdır.

👉 Öğretmenin gerçekte ne öğrettiğini, önemini öğrenciye nasıl ilettiğini ve öğrencilerin gerçekte nelerden sorumlu olduklarını kapsayan bir program türüdür.

Test Edilen Program

👉 Öğretmen, eğitim kurumları ve / veya devlet tarafından hazırlanan sınavlarda ölçülen öğrenmeleri kapsayan program türüdür.

👉 En önemli özelliği, bu sınavlardaki ölçme araçlarında hangi amaçların öngörüldüğü ve buna dayalı olarak bunun hangi sorularla ortaya çıkarılmasının çalışıldığıdır.

Örtük Program

👉 Gizli, saklanan ve informal program olarak da adlandırılan örtük program, resmî/formal program dışında yazılı ve resmî olmayan, farklı hedeflerin kazanılmasını sağlayan bir program türüdür.

👉 Eğitim sistemleri, okulun yönetimi ve yapısı, okul kuralları, disiplin anlayışı, okul ile çevre ilişkileri, öğretmen-yönetici-öğrenci arasındaki ilişkiler vb. kapsar.

👉 Öğretmenin, okulun, toplumun norm ve değerlerini içermektedir.

PROGRAM TÜRLERİ-3

İhmal Edilen Program

👉 Resmî programda yer almasına karşılık uygulamaya konmayan, göz ardı edilen, üstünkörü geçilen ya da atlanan programdır.

👉 Öğrencilere sunulmayan seçenekler, öğrencilerin bilemeyecekleri bakış açıları ve zihinsel dağarcıklarında olmayan kavramlar ve beceriler olarak ele alınabilir.

👉 Programın ihmal edilmesinin sınav sistemi, veli, öğretmen beklentileri, okulun fiziki olanakları, okulun bulunduğu bölge gibi çok çeşitli nedenleri olabilir.

Ekstra Program

👉 Okulun dışında yapılması planlanmış her türlü deneyim, etkinlik bu programın içinde yer almaktadır.

👉 Spor karşılaşmaları, halk oyunları, sinema, tiyatro, konferanslar, sergiler...

👉 Gönüllülük esasına dayanması ve öğrencilerin ilgilerine cevap verir nitelikte olması nedeniyle de resmî program ile farklılık gösterir.

Desteklenen Program

👉 Programın desteklenmesi için sağlanan kaynakları (ders kitabı, ders saati, sınıf sayısı, derse ayrılan süre vb.) içeren bir program türüdür.

Önerilen Program

👉 Bilim insanları ya da meslek kuruluşları nca hazırlanan program türüdür.

👉 Örnek: Türk Eğitim Derneği (TEDMEM, 2015) tarafından hazırlanarak sunulan "Ulusal Eğitim Programı 2015-2022"

Karşıt Program

👉 Sönmez tarafından oluşturulan bu program, resmî programın hedeflerinin tam karşısını savunan kişileri yetiştirmek üzere oluşturulan bir programdır.

👉 Resmî programa tamamen karşı bir tutum ve eylemi içerir.

Eğitim programlarıyla ilgili bir diğer sınıflandırma;

👉 **Eğitim programı**, genel olarak Millî Eğitim Bakanlığında-egitim kurumlarında yer alan kurum içi ya da kurum dışı tüm etkinlikleri kapsayan bir programdır. En genel programdır, öğretim ve ders programlarının çerçevesini oluşturur.

👉 **Öğretim programı**, eğitim programı içinde yer alan ve özellikle öğrenme-öğretme etkinliklerinin planlanması ve uygulanmasını kapsayan bir programdır.

👉 **Ders programı** ise öğretim programı içinde matematik, Türkçe, gibi bir ders ya da kursun amaç, içerik, öğrenme-öğretme ve değerlendirme süreçlerini kapsayan bir program olarak tanımlanabilir.

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

 Meb Ders .Com
Telegram Kanalı

 HASAN YILDIRIM
Telegram Kanalı

 Meb Ders .Com
Facebook Grubu

 HASAN YILDIRIM
Facebook Grubu

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

 HASAN YILDIRIM

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama